

OBSAH

PŘEDMLUVA	5
ÚVODEM O ÚLOZE PODDŮSTOJNÍKŮ PŘI VÝCHOVĚ A VÝCVIKU VOJÁKŮ (pplk. ing. Miroslav Linha . . . . .)	7
1. PRÁVA A POVINNOSTI PODDŮSTOJNÍKŮ (pplk. ing. Miroslav Linha)	11
1.1. Funkční povinnosti velitele družstva	12
1.2. Kázeňská pravomoc	13
1.2.1. Právo velitele družstva udělovat odměny	13
1.2.2. Právo velitele družstva ukládat kázeňské tresty	14
1.3. Práva a povinnosti v dozorčí a strážní službě	14
1.3.1. Dozorčí roty	14
1.3.2. Pomocník dozorčího roty	17
1.3.3. Dozorčí kuchyně	17
1.3.4. Dozorčí parku	18
1.3.5. Pomocník dozorčího parku	21
1.3.6. Dozorčí u vchodu	21
1.3.7. Pomocník dozorčího u vchodu	22
1.3.8. Velitel stráže	22
1.3.9. Zástupce velitele stráže	31
1.3.10. Závodčí	32
1.3.11. Příprava, rozdělení a střídání stráží	34
1.3.12. Pořádková hlídka	39
1.4. K použití zbraně při výkonu vojenské služby	42
1.4.1. Ustanovení zákonů a řádů o použití zbraně	42
1.4.2. Nutná obrana a odvrácení nebezpečí	43
1.4.3. Právo strážného použít zbraň	43
1.5. Peněžní náležitosti poddůstojníků a mužstva v zá- kladní službě	46
1.5.1. Výše peněžních náležitostí	46
1.5.2. Náhrady při služební cestě (odvelení) a při přemístění	48

2. ÚSTROJ VOJÁKŮ (plk. Jan Král)	50
2.1. Vycházkový stejnokroj	50
2.2. Cvičební stejnokroj	51
2.3. Polní stejnokroj	51
2.3.1. Základní výstroj	52
2.3.2. Odlehčená ústroj	53
2.3.3. Vezená výstroj	57
2.4. Pravidla nošení stejnokrojů a výbroje	58
2.4.1. Nošení stejnokrojů při různých příležitostech	58
2.4.2. Ustrojování a nošení výbroje	62
2.4.3. Nošení odznaků na stejnokrojích	62
3. TAKTICKÝ VÝCVIK (pplk. Jaroslav Pochman, mjr. v zál. PhDr. Vlastimil Michálek)	65
3.1. Činnost na bojišti	65
3.1.1. Základní pojmy	65
3.1.2. Jednotlivec za útoku	67
3.1.3. Jednotlivec v obraně	69
3.1.4. Pozorovatel, pátrač	71
3.1.5. Družstvo v útoku	73
3.1.6. Družstvo v obraně	74
3.2. Velení v boji	77
3.2.1. Obecné zásady	77
3.2.2. Stanovení úkolů jednotlivcům	78
3.2.3. Velení družstvu v boji	79
3.3. Metodika taktického výcviku	82
3.3.1. Metody taktického výcviku	82
3.3.2. Úkoly velitele družstva při výcviku jednotlivce	83
3.3.3. Hlavní metodické zásady výcviku jednotlivce	84
3.3.4. Příklad postupu velitele družstva při průpravném taktickém cvičení	85
3.4. Smluvené taktické značky	87
3.5. Zkratky používané v hlášeních, na mapách a schématech	93
4. STŘELECKÝ VÝCVIK (pplk. Vladimír Pevný)	94
4.1. Základy střelby	95
4.1.1. Účel a konstrukce hlavně a náboje	95
4.1.2. Děj výstřelů	96
4.1.3. Dráha střelby a její prvky	96

4.1.4. Zamíření a jeho prvky	98
4.1.5. Tvar dráhy střely a její význam	99
4.1.6. Závislost dráhy střely na podmínkách střelby	101
4.1.7. Charakteristické závady způsobující poruchy při střelbě	103
4.1.8. Rozptyl	104
4.2. Ruční zbraně a náboje do nich	106
4.2.1. 7,62mm samopal vz. 58	106
4.2.2. 7,62mm univerzální kulomet vz. 59-L	110
4.2.3. Pistole vz. 52	113
4.2.4. Ruční granáty	114
4.2.5. Čištění a konzervování zbraní	116
4.3. Způsoby střelby	117
4.3.1. Způsoby střelby ze 7,62mm samopalu vz. 58	117
4.3.2. Způsoby střelby z univerzálního kulometu vz. 59-L	123
4.3.3. Způsoby střelby z obrněného transportéru	127
4.3.4. Způsoby střelby z pistole vz. 52	128
4.3.5. Házení ručních granátů	129
4.4. Pravidla střelby z ručních zbraní	131
4.4.1. Pravidla střelby platná pro všechny druhy ruč- ních zbraní	131
4.4.2. Pravidla střelby ze 7,62mm samopalu vz. 58 a 7,62mm univerzálního kulometu vz. 59-L	133
4.4.3. Zvláštnosti pravidel střelby z obrněného trans- portéru	137
4.5. Metodika střeleckého výcviku	138
4.5.1. Hlavní metodické zásady	138
4.5.2. Metodika výuky základů střelby	138
4.5.3. Metodika nauky o zbraních	139
4.5.4. Metodika výcviku ve způsobech a pravidlech střelby	139
4.6. Stanovení palebných úkolů a řízení palby	147
4.6.1. Povel pro palbu	147
4.6.2. Způsoby řízení palby	148
5. TĚLESNÁ VÝCHOVA (pplk. Bořivoj Dvorský)	149
5.1. Obsah a prostředky tělesné výchovy	150
5.1.1. Tělesná cvičení pro přípravnou část cvičební ho- diny a ranního cvičení — tzv. průpravné cvičení	150

5.1.2. Tělesná cvičení pro rozvíjení pohybových, volních a speciálních vlastností	150
5.1.3. Tělesná cvičení pro rozvíjení pohybových dovedností a návyků	153
5.1.4. Plavání	160
5.1.5. Sebeobrana	167
5.1.6. Lyžování	168
5.2. Organizace a metodika cvičení	170
5.2.1. Učební proces tělesné výchovy	170
5.2.2. Povel y při tělesné výchově	173
5.2.3. Druhy výstroje	175
5.3. Hodnocení tělesné výchovy a normy	176
5.4. Ranní cvičení	186
5.5. Sportovní činnost	189
5.6. Osobnost poddůstojníka při tělesné výchově	190
6. POŘADOVÝ VÝCVIK (mjr. v zál. PhDr. Vlastimil Michálek)	191
6.1. Povel, velení	191
6.2. Družstvo	192
6.3. Co musí vědět velitel družstva o tvarech čety a roty	197
6.4. Metodika pořadového výcviku	200
6.5. Základní pojmy	203
6.6. Tabulka signálů a smluvených znamení	205
7. ZBRANĚ HROMADNĚHO NIČENÍ A OCHRANA PROTI NIM (pplk. ing. Zdeněk Mikl)	211
7.1. Jaderné zbraně	211
7.1.1. Podstata a účinnost jaderných zbraní	211
7.1.2. Druhy jaderných zbraní, jejich ničivé účinky	214
7.2. Chemické zbraně	220
7.2.1. Charakteristika a rozdělení otravných látek	220
7.2.2. Vlastnosti a účinky otravných látek	221
7.2.3. Prostředky použití otravných látek	224
7.2.4. Poskytování první pomoci při zasažení otravnými látkami	225
7.2.5. Zápalné prostředky	225
7.3. Bojové biologické prostředky	226
7.3.1. Vlastnosti a použití bojových biologických prostředků (BBP)	227

7.3.2. Nejznámější infekční onemocnění	228
7.4. Prostředky protichemické ochrany jednotlivce	228
7.4.1. Ochranná maska	229
7.4.2. Protichemické přezůvky a rukavice	230
7.4.3. Ochranný plášť	231
7.5. Prostředky kolektivní ochrany	232
7.5.1. Větrané úkryty	233
7.5.2. Nevětrané úkryty	233
7.5.3. Používání protichemických úkrytů	234
7.6. Radiační, chemický a biologický průzkum	235
7.6.1. Cíle průzkumu	235
7.6.2. Radiační, chemické a biologické pozorování	236
7.6.3. Činnost pozorovatelů — signalistů při průzkumu	236
7.6.4. Prostředky pro zjišťování radioaktivních látek	237
7.6.5. Prostředky pro zjišťování otravných látek	239
7.6.6. Označování zamořených prostorů	240
7.6.7. Varovné signály	242
7.7. Speciální očiště	244
7.7.1. Částečná speciální očiště	244
7.7.2. Úplná speciální očiště	246
7.8. Bojová činnost jednotek za použití ZHN	247
7.8.1. Překonávání zamořených úseků terénu	247
7.8.2. Pobyt jednotky v zamořeném terénu	248
8. ŽENIJNÍ VÝCVIK (pplk. Edmund Kvapil)	250
8.1. Maskování	250
8.1.1. Demaskující příznaky, základní druhy maskování	250
8.1.2. Maskovací prostředky	251
8.2. Polní opevňovací objekty	256
8.2.1. Budování okopů	256
8.2.2. Zákopy a spojovací zákopy	269
8.2.3. Ochranné okopy a pohotovostní úkryty	270
8.3. Zřizování a překonávání zátarasů	275
8.3.1. Zřizování zátarasů	278
8.3.2. Nevýbušné zátarasy	280
8.3.3. Překonávání zátarasů	284
8.4. Základy trhačích prací	286
8.5. Průzkum pochodových os a zřizování pomocných cest	292
8.6. Překonávání vodních toků	294

9. SPOJOVACÍ VÝCVIK (pplk. Boleslav Ečer)	298
9.1. Zásady spojení u jednotek	298
9.2. Rádiová stanice a hovorové zařízení používané v bojových vozidlech	299
9.2.1. Popis konstrukce	299
9.2.2. Ovládací prvky rádiové stanice	301
9.2.3. Příprava rádiové stanice k provozu	302
9.2.4. Simplexní provoz	303
9.2.5. Duplexní provoz	304
9.2.6. Stálý příjem	304
9.2.7. Tankové hovorové zařízení	305
9.2.8. Uvedení hovorového zařízení do provozu	307
9.2.9. Provoz na hovorovém zařízení	307
9.2.10. Odstraňování závad na rádiové stanici	307
9.2.11. Odstraňování závad na hovorovém zařízení	308
9.2.12. Antény a dosah rádiových stanic v bojových vozidlech	309
9.3. Přenosná radiofonická stanice	310
9.3.1. Základní údaje o radiofonické stanici	310
9.3.2. Obsluha radiofonické stanice	312
9.4. Provoz na rádiových stanicích	313
9.4.1. Způsoby rádiového spojení	313
9.4.2. Rádiový fonický provoz	313
9.4.3. Rádiové rušení a ochrana proti němu	320
10. ZDRAVOTNICKÝ VÝCVIK (pplk. MUDr. Jan Krška, pplk. MUDr. Bohuslav Mináč)	
10.1. Základy vojenské hygieny	324
10.1.1. Osobní hygiena	324
10.1.2. Hygiena ubytování, stravování a zásobování vodou v poli	325
10.2. Ochrana před účinky nadměrného chladu a tepla	326
10.2.1. Ochrana před omrzlinami	326
10.2.2. Ochrana před účinky nadměrného tepla	328
10.3. Svépomoc a vzájemná pomoc v boji	329
10.3.1. Organizace poskytování zdravotnické pomoci, vyhledávání a vyprošťování raněných	329
10.3.2. Svépomoc a vzájemná pomoc při různých druhích poranění	330

10.4. Svépomoc a vzájemná pomoc při nehodách a mimořádných událostech	344
10.5. Povinnosti poddůstojníka v péči o zdravotní stav podřízených	346
11. TOPOGRAFICKÝ VÝCVIK (mjr. ing. Vladimír Šilhavý)	
11.1. Základní terénní tvary, druhy terénu a jejich taktické a ochranné vlastnosti	350
11.2. Orientace v terénu	353
11.2.1. Metody orientace v neznámém terénu	353
11.2.2. Orientace za přesunu	353
11.3. Topografické mapy	355
11.3.1. Rozdělení vojenských map	356
11.3.2. Zobrazování terénních tvarů a předmětů na mapách	358
11.4. Práce s mapou	360
11.4.1. Orientace podle mapy	360
11.4.2. Měření a udávání hodnot podle mapy	363
11.5. Bojové grafické dokumenty	364
12. PROVOZ TANKOVÉ A AUTOMOBILNÍ TECHNIKY (pplk. Vladimír Tínl)	369
12.1. Některá základní ustanovení o provozu pozemní techniky	369
12.1.1. Pohotovost techniky	369
12.1.2. Dokumentace techniky	370
12.1.3. Odevzdávání a přejímání techniky	371
12.2. Ošetřování techniky	372
12.2.1. Všeobecná ustanovení	372
12.2.2. Druhy ošetřování	372
12.2.3. Parkový den	374
12.2.4. Kontrola a hodnocení stavu techniky	374
12.3. Parky a vnitřní služba v parcích	375
12.3.1. Všeobecná ustanovení	375
12.3.2. Orgány parkové služby	375
12.3.3. Chod vnitřní služby v parku	376
12.4. Poškození techniky	377
12.4.1. Rozdělení poškození	377
12.4.2. Činnost při poškození techniky	378
12.4.3. Přestupky vojáků — řidičů	378

12.5. Důležité úpravy provozu vojenské techniky	380
12.6. Zvláštnosti provozu při výcviku na vodě	382
12.6.1. Všeobecně	382
12.6.2. Základní bezpečnostní opatření	383
12.6.3. Povinnosti při činnosti na vodě	384
12.7. Povinnosti velitele vozu a velitele družstva (osádky, obsluhy) v péči o techniku a povinnosti řidiče	385
12.7.1. Velitel vozu	386
12.7.2. Velitel družstva (osádky, obsluhy)	387
12.7.3. Řidič (strojník)	388
13. STRUČNÉ ZÁKLADY PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE (pplk. ing. Miroslav Linha)	393
13.1. Co je výchova	396
13.1.1. Co je cílem výchovy	397
13.1.2. Cíl, úkoly a zásady výchovy vojáků	398
13.1.3. Výchovné metody poddůstojníků	399
13.1.4. Povzbuzení a soutěžení — výchovné prostředky	401
13.1.5. Poddůstojník — velitel a vychovatel	407
13.2. Osobnost vojáka	410
13.2.1. Co je osobnost	410
13.2.2. Jak uskutečňovat individuální přístup	411
13.2.3. Obecná charakteristika vojáků nastupujících vojenskou základní službu	414
13.3. Úloha vojenského prostředí ve výchově vojáků	417
13.3.1. Kolektiv — výchovný činitel	417
13.3.2. Vojenský režim — prostředek výchovy vojáků	418
13.3.3. Osobní volno vojáků	420
13.3.4. Zvláštnosti práce s nováčky	421
13.4. Výcvik — nejdůležitější forma výchovy vojáků	423
13.4.1. Co je vojenský výcvik	423
13.4.2. Jak voják nabývá vědomosti a návyky	425
13.4.3. Jaký výchovný význam a vliv má výcvik	426
13.4.4. Jakými zásadami se řídit, aby výcvik byl úspěšný	427
13.4.5. Jakými metodami uplatňovat didaktické zásady při výcviku	430
13.4.6. Co jsou organizační formy výcviku	432
13.4.7. Příprava poddůstojníků na zaměstnání	433
13.4.8. Didaktické desatero	434

14. CIZÍ ARMÁDY (pplk. ing. Miroslav Linha)	437
14.1. Organizace, výzbroj a taktika mechanizovaných jednotek armády USA	439
14.1.1. Mechanizované družstvo	439
14.1.2. Mechanizovaná četa	447
14.1.3. Mechanizovaná rota	452
14.1.4. Mechanizovaný prapor	456
14.2. Tankové jednotky americké armády	460
14.2.1. Tanková četa	460
14.2.2. Tanková rota	461
14.2.3. Tankový prapor	461
14.3. Dělostřelecké jednotky americké armády	464
14.3.1. Houfnicový oddíl	464
14.3.2. Oddíl 203,2mm samohybných houfnic	465
14.3.3. Oddíl dělostřeleckých raket Honest John	465
14.4. Průzkumné jednotky americké armády	466
14.4.1. Průzkumný prapor	466
14.4.2. Lehký obrněný pluk	467
14.5. Organizace, výzbroj a taktika mechanizovaných (motorizovaných) jednotek armády NSR	468
14.5.1. Mechanizované družstvo	468
14.5.2. Motorizované družstvo	472
14.5.3. Mechanizovaná (motorizovaná) četa	474
14.5.4. Mechanizovaná (motorizovaná) rota	476
14.5.5. Mechanizovaný (motorizovaný) prapor	478
14.6. Tankové jednotky armády NSR	480
14.6.1. Tanková četa	480
14.6.2. Tanková rota	482
14.6.3. Tankový prapor	482
14.7. Dělostřelecké jednotky armády NSR	483
14.7.1. Dělostřelecký oddíl 155mm houfnic	483
14.7.2. Protitanková rota	483
14.8. Průzkumné jednotky západoněmecké armády	484